

Mišo Jović

ZAVJERA ASURE

Škorpion

Mišo Jović
ZAVJERA ASURE

Nakladnik:

Itp Škorpion, Babonićeva 44, 10000 Zagreb

tel./faks: 01/4635-341, 01/4635-342

e-adresa: itp-skorpion@zg.htnet.hr

www.skorpion.hr

www.kupiknjigu.com

Za nakladnika:

Ratko Ostojić

Lektura i korektura:

Timea d.o.o.

Grafička priprema:

Škorpion d.o.o.

Tisak:

Knjiga

**CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu pod brojem 722948.**

ISBN 978-953-289-025-9

Izdano u prosincu 2009.

Mišo Jović

ZAVJERA ASURE

Što veliki čovjek čini, ostali slijede.

Bhagavadgita

Škorpion

Prolog

O blačno, hladno jutro.

Otvorio je oči i najprije ugledao nizove dotrajalih električnih kabela kako vijugaju stropom i nestaju u mračnoj utrobi tunela. Iz udaljenog labirinta hodnika dopre cvilež čeličnih kotača; vlak je upravo napuštao stanicu. Protrljavši kapke promrzlim prstima, kroz ventilacijski otvor nazre tračak svjetla sumornog neba. Siječanjskom suncu već tjednima ni traga. Kao da je grad prekrila neprozirna aluminijska folija. Srećom, vjetar je posustao. Hirovite baltičke struje preusmjerile su ga prema istoku, zaustavljajući nakratko pad temperature i stvaranje novih naslaga leda. Stockholm je bio okovan polarnom zimom; meteorolozi su najavljivali pogoršanje.

Pri pokušaju da promijeni položaj ukočena tijela probode ga oštra bol u križima. Lice mu se izobličilo od muke, a hroptav kašalj odjekne napuštenim odvojkom podzemne željeznice. Nagnuvši se u stranu, ispljune ugrušak krvi te se svali na pljesnivu spužvu. Pluća su ga pekla dok se borio da udahne zrak. Grčevi u trbuhu tjerali su ga na povraćanje i pražnjenje. Glava mu je gorjela od vrućice. Drhtao je od groznice. Njegovo suhonjavo, ispijeno lice crvenilo se od hladnoće, a tamni kolobari oko očiju spuštali su se do upalih obraza prekrivenih gustom mrežom ispucanih kapilara.

Dosadna gripa, pomisli zajedljivo i nabaci karton preko sebe. Već se privikao na sve te boljetice; išle su uz dugogodišnji staž. Neka se spodoba, tik uz njega, pomakne i nerazgovjetno opsuje. Potom, poput kakvog golemog crva, odgmiže korak dalje u svojoj vreći za spavanje i nastavi hrkati.

Gurnuvši ruke pod glavu, borio se da zaustavi novi napadaj kašlja. Čvrsto stisnutih usana duboko je disao kroz nos. Užasavala ga je pomisao na novu bol u plućima. Kad je nahrupio val kašlja, njegovo se koščato tijelo nekontrolirano zgrči i savije u embrionalni položaj s rukama uz koljena. Krkljao je,

gušio se, a iz usta mu se stane cijediti bljuvotina. Suze mu navru iz raskolačenih očiju dok je staklastim pogledom zurio u krvavu lokvu pred sobom.

– Dovraga! Što je ovo?!

Zbacivši sa sebe slojeve plastičnih vreća, starih novina i kartona što su ga štitili od hladnoće, iznemoglo se osovi. Njišući se na klecavim nogama, pokušavao je održati ravnotežu i obuzdati vrtoglavicu. Rukavom hotimice otare natekle usne i neka mu se ljepljiva masa razvuče po bradi. Posegne prstima te napipa nešto poput vlati trave. Zapilji se i odjednom shvati što drži u ruci. Pramen vlastite kose.

Rukom izbezumljeno prijeđe preko tjemena i pod dlanom osjeti odvajanje vlasi od vlasišta. Na trenutak se skameni, a potom panično potrči posrćući preko tračnica. Izbivši na stajalište, ne osvrne se na ljude što su se zgražali nad njegovom pojavom, nego pohrli prema osvjetljenom reklamnom panou. Zastane i upre pogled u odraz na staklu.

Ono što je ugledao bila je neka zastrašujuća prikaza. Buljila je u njega.

Od šoka izgubi tlo pod nogama.

Ta nakaza zapravo je on.

Bolničko se osoblje ustrčalo zaraznim odjelom, ne obazirući se na pacijente koji su čekali i negodovali. Njihovo inače profesionalno, suzdržano držanje nije moglo prikriti zabrinutost; čak ju je i naglašavalo. Pogled na dvojicu naoružanih pripadnika osiguranja pred ulazom u hodnik posljednjeg kata samo je pogoršavao nesvakidašnji, uznemirujući dojam. Liječnici i medicinske sestre u zaštitnoj odjeći, s maskama preko lica i gumenim rukavicama, jurcali su amo-tamo razvozeći kolica s bocama za transfuziju, kisik i lijekove.

Opći metež utihne tek kad je iz dizala izletio voditelj odjela. Krupan čovjek kose boje meda i svijetloplavih očiju odlučna se koraka zaputi prema sobi uz stubište. Žustro otvorivši vrata, nakratko ustukne zatečen prizorom.

Na krevetu uzdignuta uzglavlja, s cijevima u ustima i nosu te iglama u venama obje ruke, ležao je nepoznat muškarac. Očni su mu kapci bili otečeni i podliveni. Svugdje po purpurnoj koži modrice i potkožna krvarenja. Otežano disanje upućivalo je na poteškoće u respiratornom traktu, unutarnja krvarenja i oštećenje bubrega.

– U kritičnom je stanju – priđe mu mlađi liječnik s hrpom snimki u rukama. – Očekujemo skori slom cijelog organizma.

– Dijagnoza? – upita voditelj odjela proučavajući snimke unutarnjih organa pacijenta.

– Akutne virusne infekcije, čiji su simptomi prouzročili hemoragijske groznice. Zbog uništenih jetrenih stanica organizam je prestao proizvoditi koagulacijske faktore. Što se profilakse tiče, na jakim je antibioticima, ali učinak je zanemariv.

– Je li utvrđen točan uzročnik i bakterija nositelj?

– Dvadesetak poznatih virusa mogući su uzročnici. Svakog časa trebaju stići rezultati iz Centra za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti.

– Očito je posrijedi patogena skupina mutirajućih virusa s genskim rekombinacijama – primijeti liječnik vrativši snimke mlađem kolegi.

– Hm, bojim se da jest. Ipak, pričekajmo konačne nalaze. O njima će ovisiti pretpostavka o opsegu širenja virulencije.

Voditelj zaraznog odjela polako se približi umirućem i dobro ga osmotri. Virus je već agresivno počeo s procesom mijenjanja unutarnjih stijenki krvnih žila; za njih su se lijepili trombociti, uzrokujući istjecanje plazme i stvaranje edemskih nakupina tekućine u tkivu. Nitko nije mogao zamisliti kroz kakve muke i bol jadnik prolazi. Klinički simptomi upućivali su na skorbu smrt u strašnim mukama. Tijelo mu se naprosto raspadalo. Dezintegriralo.

– Je li učinjena identifikacija pacijenta?

– Još jedan problem. Nije imao nikakvih dokumenata kad su ga dovezli. Pokupili su ga na stanici podzemne. Po svoj je prilici ulična protuha. Policija utvrđuje njegov identitet, ali to će potrajati.

Izdavši nalog da ga se izvještava o svakoj promjeni kod pacijenta, voditelj zaraznog odjela hitro se zaputi prema prostoriji za dekontaminaciju. Pod tušem za uklanjanje bioloških agensa razmišljao je o načinima na koje se umirući mogao zaraziti. Izravno, došavši u doticaj s nekim iz Afrike ili Azije. Ili neizravno, preko zaraženih predmeta, što upućuje na manji broj oboljelih i ograničeni prostor širenja moguće epidemije. Međutim, pitanje je bilo hoće li se, i kada, pojaviti drugi slučajevi.

Postoji li povezanost s nedavnim slučajevima u Rimu i Londonu, proleti mu kroz um.

Ne, ne može biti...

1.

U auditoriju je nastao tajac.

Dvorana sveučilišta u Uppsali, najstarijeg sveučilišta sjeverne Europe, disala je jednim dahom i netremice zurila u plavokosog tridesetogodišnjaka za katedrom. Svjetlo ogromnog kristalnog lusteru, koji se spuštao s visokog stropa osvjetljavajući stotinama žarulja prostranu dvoranu, zatreperi pod udarom snježne oluje što je bješnjela vani. Kad se svjetlo umirilo, iz grla tristotinjak mladića i djevojaka, stisnutih na stolcima i uza zidove dvorane, prolome se povici i gromoglasni pljesak.

Čovjek za katedrom promatrao je prizor ne vjerujući da je uistinu rekao ono što je namjeravao. Otpustio je vlažni ovratnik košulje što ga je stiskao te, prikupivši hrabrost, pogledao u prvi red sjedala prema kiselim licima svojih bivših profesora. Suzdržano su pljeskali probadajući ga osuđujućim pogledima kao da govore: – *Ti umišljeni balavče... Tko ti daje pravo da tako govoriš? ... Samo zato što si bio najbolji student u posljednjih trideset godina...*

Pljesak je odjekivao dok je nekoliko studenata prilazilo katedri nastojeći biti među prvima koji će stisnuti govornikovu ruku.

– Professore Harissone, bilo je fantastično – gorljivo se oglasi niska punašna djevojka dograbivši ga za ruku i prije negoli se snašao.

– *Tack* – Jan zahvali sramežljivo.

– Ove bi sijede glave napokon mogle shvatiti što mi mladi želimo i čega se doista gnušamo – ubaci se visoki mladić, golem poput Vikinga, pokazujući palcem iza sebe u prvi red, odakle su mnogi profesori već ustali i grabili prema izlazu.

– Snimila sam cijeli govor – mladića prekine tanki glasić djevojke čija se crvenokosa glava probijala kroz mnoštvo. – Uz vaše dopuštenje, poslat ću snimku ostalim sveučilištima. Mogu li?

Jan kimne, nastojeći se osloboditi Vikingova stiska.

– Molim vas autogram – iz gomile izroni ruka s njegovom posljednjom knjigom, pružajući mu priliku da se oslobodi goleme šake.

– Ima li tko nešto što piše? – Istog trena pred nosom mu se stvori desetak olovaka. Pridržavajući knjigu, Jan odstupi malo u stranu. Hitro potpiše i, dok se Vikingova ruka ponovno usmjeravala prema njemu, napravi dva koraka unatrag. Povišenim se glasom obrati okupljenim studentima, pokušavajući ih nadglasati:

– Molim vas! Moram krenuti. Zakasnit ću na večerašnji let i početak kongresa u Hrvatskoj. Prisutnim znanstvenicima prenijet ću vaše prijedloge, s nadom da ćemo smoći snage usporiti propast našeg planeta. Još jednom, hvala. Hvala na potpori.

– Obećajte da ćete nas ubrzo ponovno posjetiti – začuje se prodorni glas iz okupljene mase. – Obećajte nam! – ponovi drugi, a onda svi uglas povikaše: – Obećajte!

– Vidimo se za dva mjeseca – Jan će ushićeno.

Viking podigne svoje duge ruke, nadvisujući prisutne.

– Hej, ljudi, profesor mora krenuti! – Bio je to znak na koji gomila ustukne i razdijeli se praveći uski prolaz kroz koji se Jan provukao do izlaza gdje ga je već čekao Saab. Zalupivši stražnjim vratima, reče suhonjavom vozaču da krene.

– Požuri, Erik, kratki smo s vremenom.

– Ne brinite, gospodine. Ceste su prazne, vozit ćemo brže no obično – odvrti vozač i stisne gas. Gume zacvilješe, na opće oduševljenje mladeži, i automobil izjuri iz dvorišta sveučilišta prema cesti za Stockholm.

Studenti su se razišli, osim male skupine koja je međusobno prepričavala govor Jana Harissona stojeći ispod nadstrešnice zaključane dvorane. U zanosu nisu primijetili kako ih netko iz prikrajka prisluškuje. Visok, mršav muškarac u kasnim četrdesetima, smeđe kose i očiju, odjeven u izbljedjele traperice i sivu jaknu s duboko nataknutom šiltericom, stajao je skriven iza širokog debela stoljetnog hrasta. Da su ga i primijetili, ne bi marili. Međutim, oni su njega itekako zanimali. Govor je čuo, potajno snimio i sutra će ga uz pismeni izvještaj dostaviti svom šefu. Kako bi sve upotpunio, namjeravao je čuti komentare studenata. Harissona ionako imaju pod stalnim nadzorom, ali neukroćene misli i ideje tih mladih ljudi valja bolje upoznati.

Agent Theo Lindgren pažljivo strese snijeg sa sebe i skloni se iza drveća. Naćulivši uši, pomno je slušao djevojku kako ponavlja Harissonove rijeći. Bila je to završnica govora koja je tu mladžariju oćito duboko dojmila, a njeđa i ostale profesore zatekla. Što se Thea ticalo, govor je prije dolikovao potencijalnom fanatiku nego uglednom profesoru, no djevojka je govorila i govorila, a on se zadivi njezinoj mentalnoj sposobnosti reproduciranja svake profesorove rijeći.

– Hej, uspori! Ponovi još jednom – poviće mladi Viking. – Ne stižem zapisati.

Djevojka ga izazivaćki odmjeri. – Ne shvaćam kako je netko takav uopće dobio pristupnicu za sveučilište, a kamoli dogurao do ćetvrte godine.

– Sreća, medena. Sreća prati hrabre – naceri se mladić.

Ona se zakašlje, a topla joj para izmigolji kroz usta i nosnice. Bilo je hladno, previše za sredinu svibnja. Snijeg nije jenjavao.

– Posljednji put – ponovila je prkosno – i odmah nestajem iz ovog ledenog pakla.

Jan je piljio kroz staklo jurećeg automobila. Snježne pahulje nemilice su udarale o vjetroman da bi već u sljedećem trenu brisaćima bile zbrisane s njegove glatke površine. Ćinilo se kao da prolazi kroz bijeli tunel ispunjen blještavim iglicama koje samo što mu se nisu zabile u glavu i probole oći.

Za nepuna tri sata bit će u zrakoplovu za Madrid, pomisli ozareno. Prenoćit će, pa vlakom za Alicante. Tamo se treba susresti sa svojom ljepoticom; vitkom, privlaćnom i spremnom samo za njega, o kojoj, naravno, nitko ništa nije znao. Brižljivo održavana jahta strpljivo je čekala da zaplovi Sredozemljem do juga Jadrana. Mjesecima je s užitkom planirao putovanje, maštajući na koje će sve načine iskušati njezine sposobnosti. Kad je napravio konaćan plan – u jednom tjednu opuštene plovidbe stići do Dubrovnika, toćno na kongres – ništa ga više nije moglo sprijećiti. Proućavao je vremenske prognoze i znao je da će ga poslužiti sreća. Cijelom rutom pratit će ga polje visokog tlaka, oštar istoćni vjetar i toplo, toplo sredozemno sunce. Nasuprot užasnom snijegu koji već danima vije Skandinavijom.

Obuzet sanjarenjem o plovidbi, Jan umalo zaboravi na memorijsku karticu. Peter Hidemark jutros mu ju je tutnuo u ruke kratko ga upozorivši: – Proćitaj, promisli i uništi. – Nitko nikada ne bi pomislio da se u toj sićušnjog prilici proćelavog starćića krije briljantni um uvaženog molekularnog

biologa. A samo je mali broj ljudi znao da su njih dvojica suradnici u vladinu tajnom istraživanju.

Odlučivši kako je pučina idealno mjesto gdje će pogledati sadržaj memorijske kartice i potom je prepustiti morskoj dubini, Jan stane razmišljati o stvarima koje ne smije zaboraviti ukrcati. Radovao se odmoru o kojem još nikoga nije obavijestio. S jahte će elektronskom poštom poslati šifriranu poruku. Nije ga se nimalo ticalo što će primalac, dok je bude čitao, prijevremeno posijedjeti. Napokon, oni su ovisili o njemu, njegovu znanju i zamislama, a on je očajnički trebao predah. Predah uz huk vjetra, miris soli, šum mora i kliktaje galebova. Bez igdje ikoga kilometrima uokolo. I bez nadzora.

Saab skrene s autoceste na odvojkju za Järnu. Iza zavoja se pojavi skupina drvenih zdanja, maštovitog arhitektonskog rješenja, obojenih u ružičasto, svijetloplavo i limun žuto. Institut Rudolf Stayner – Janovo radno mjesto za javnost. Osim što je stanovao desetak kilometara dalje i tri-četiri puta godišnje ovdje držao predavanja, ništa ga drugo nije vezivalo za IRS. Dok su prolazili pokraj kompleksa zgrada, pomisli kako bi sljedeći put mogao govoriti o istoj tematici kao i danas u Uppsali. IRS je kroz različita područja alternativne znanosti zagovarao kvalitetniji suživot čovjeka i prirode, postavši tako idealno mjesto za predstavljanje njegovih novih zamisli koje su ga u posljednje vrijeme opsjedale, ali i odmarale od iscrpljujućih laboratorijskih pokusa pod zemljom.

Cesta se sužavala. Prošavši putokaz za Almvik Gård, automobil skrene s asfalta na zemljani put. Stotinjak metara vožnje kroz gustu borovu šumu i vozač se zaustavio pred prostranom drvenom prizemnicom boje opeke, s bijelim prozorskim oknima. Osamljena kuća ležala je na travnatom brežuljku, a desetak koraka ispred ljeskala se mirna površina jezera odražavajući oblake zahvaćena neba. Jan je trenutak sjedio nepomično i promatrao svoj dom u zabit, gdje je bio neredovit gost. Proći će tri tjedna dok se ne vrati.

– Erik, trebam petnaestak minuta da sve zaključam i pokupim prtljagu. Udi, ako želiš – reče vozaču i iziđe. Snijeg se već otapao pod sramežljivim zrakama sunca.

– Hvala. Radije bih ostao na zraku i uživao u ovoj bogomdanoj tišini.